

25. 10. 2022

METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA
VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

PhDr. DAGMAR JELÍNKOVÁ

**NOG
P**

**PRVNÍ POMOC PRO
KULTURNÍ DĚDICTVÍ BĚHEM
KRIZE**

ALBERT CAMUS: MOR

(překlad Milena Tomášková)

„Když vypukne válka, říkají lidé: *<To nebude dlouho trvat, je to příliš hloupé>*. A válka také skutečně hloupá je, což ovšem nevadí, aby netrvala dlouho. ...

Pohroma přesahuje lidskou míru, člověk si tedy řekne, že je pohroma neskutečná, že je to těžký sen, který přejde. Ale on nepřejde a jeden těžký sen k druhému a jsou to lidé, kteří zajdou, a to především lidé humánní, protože neučinili žádná opatření.“

PRVNÍ ZPRÁVY O RUSKÉ AGRESI NA UKRAJINĚ - ŠOK

REAKCE

- Hledání možností pomoci ukrajinským kolegům, zjišťování dostupné zahraniční metodiky, vzájemné konzultace ICOM, Modrý štít
- Koordinační schůzka na MK s náměstkem pro řízení sekce kulturního dědictví a příspěvkových organizací ing. Vlastislavem Ourodou, Ph.D. – 21. 3. 2022
- Zásilka materiálu financovaná Ministerstvem kultury ve výši 2 mil. Kč na záchranu kulturních památek Ukrajiny podle požadavků ukrajinské iniciativy na záchranu kulturního dědictví HERI
- Otevřen transparentní účet ČV ICOM - na nákup obalového a konzervačního materiálu, ochranných prostředků a dalších potřebných věcí pro ukrajinská muzea,
- Úkol pro státní příspěvkové organizace – aktualizace krizových dokumentů muzeí
- Úkol pro metodické centrum – organizace workshopu ke Krizovému řízení muzeí a překlad vybrané zahraniční metodiky

PRVNÍ POMOC PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ BĚHEM KRIZE

- Vydalo Mezinárodní centrum pro studium ochrany a restaurování kulturního dědictví (ICCROM), Řím, 2018
- 2 části – Handbook, Toolkit
- Cílem – poskytnout základní nástroje pro koordinaci záchrany kulturního dědictví bezprostředně po přírodních katastrofách, humanitárních krizích a válečných konfliktech
- V originále dostupná zde:
  - <https://www.iccrom.org/publication/first-aid-cultural-heritage-times-crisis-handbook>
  - <https://www.iccrom.org/publication/first-aid-cultural-heritage-times-crisis-toolkit>

PRVNÍ POMOC PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ BĚHEM KRIZE

- Příručka přináší sady již prověřených nástrojů k zabezpečení kulturního dědictví při rozsáhlých a mnohovrstevnatých humanitárních krizích, při nichž mezinárodní i národní systémy krizového řízení neposkytují dostatek ohledů na toto dědictví
- Třístupňový rámec, navržené kroky a pracovní postupy lze přizpůsobit různým typům mimořádných událostí a jejich specifickým souvislostem

PRVNÍ POMOC PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ BĚHEM KRIZE

Příručka, slovy její editorky a koordinátorky Aparny Tandon, má sloužit jako:

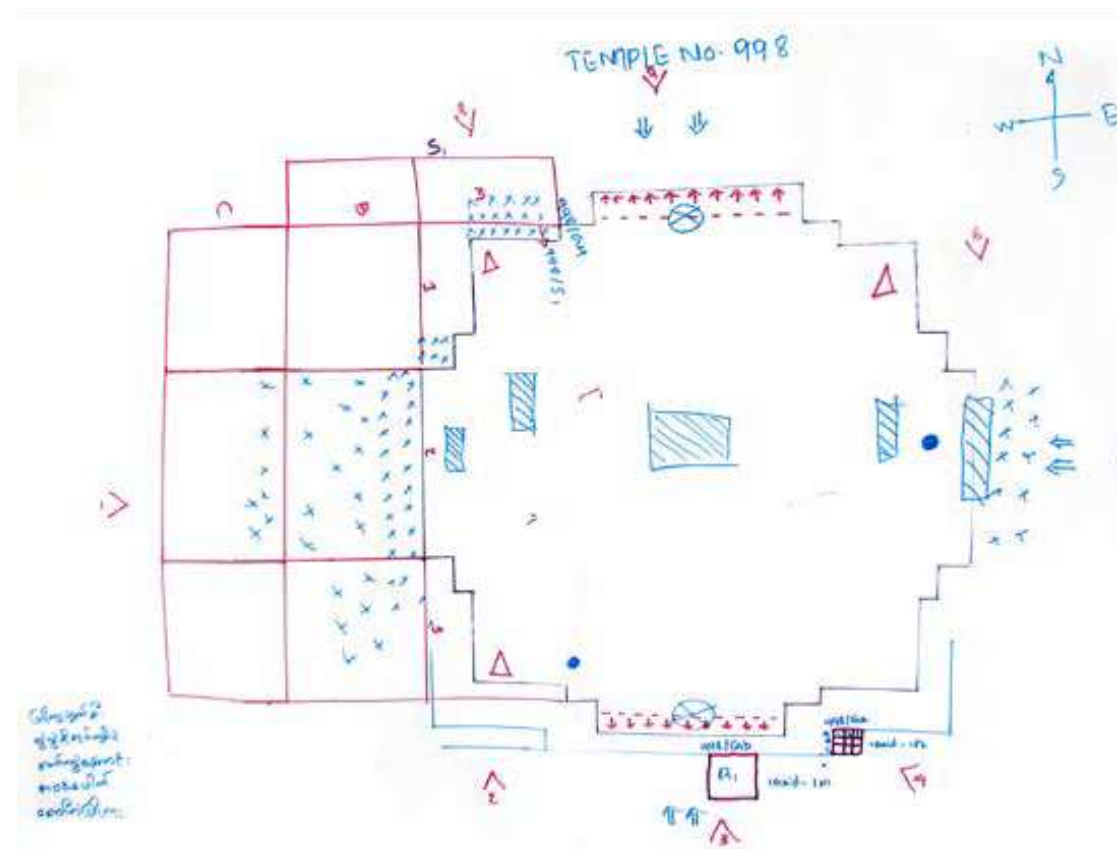
- návod pro školení kulturních pracovníků v první linii, záchranářů a dobrovolníků.
- nástroj pro zlepšení havarijní připravenosti a plánů reakce institucí spravujících kulturní dědictví.
- průvodce pro pomoc při provádění operací první pomoci ve spojení s humanitární pomocí a obnovou.

Zároveň je živým materiálem, který je aktualizován podle ohlasu uživatelů.

Její sdílení umožňuje otevřená licence Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 - uveďte původ-
neužívejte dílo komerčně-zachovejte licenci

PRVNÍ POMOC PRO KULTURNÍ DĚDICTVÍ BĚHEM KRIZE

- Metodické centrum pro muzea výtvarného umění zvolilo k překladu, který byl zadán dr. Kateřině Danielové, nejprve druhou část – Toolkit
- Manuál obsahuje:
  - ✓ návody k posouzení rizik a škod na místě události
  - ✓ návody jak zpracovat plánky zasažené lokality a přehledové mapy škod
  - ✓ šablony pro posouzení a zaznamenání škod a rizik
  - ✓ praktické příklady typických konstrukčních poškození budov a jiných objektů

První pomoc pro kulturní dědictví během krize

Část Zabezpečení a stabilizace se věnuje:

- ✓ Tipům pro sběr informací a způsobům vytváření pomocných roštů pro mapování umístění trosek
- ✓ Dokumentaci k evakuaci předmětů
- ✓ Dokumentaci k záchraně předmětů
- ✓ Vytváření pomocných lokačních kódů
- ✓ Zásady pro zacházení s předměty a jejich manipulaci
- ✓ Zásady pro balení předmětů
- ✓ Stabilizaci movitého kulturního dědictví
- ✓ Materiálům a vybavení pro nouzovou stabilizaci, pro evakuaci a záchranu
- ✓ Tipům pro dočasné zakrytí a dřevěným podpěrám

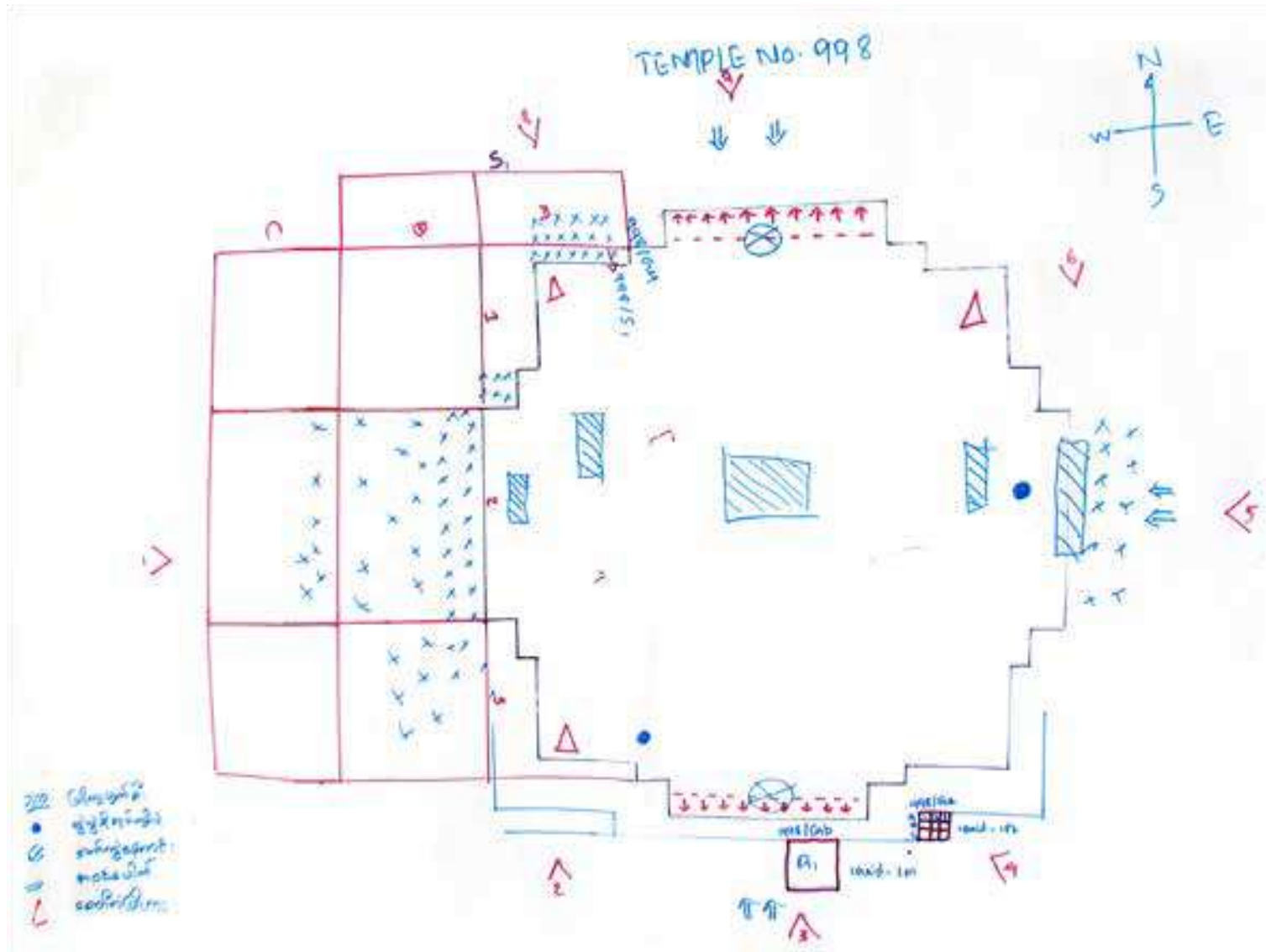

První pomoc pro kulturní dědictví během krize

- Oba díly metodiky obsahují další bohaté odkazy na doporučovanou literaturu
- Překlad vlastní příručky (Handbook) byl zadán po vyjasnění nákladů na mezinárodní workshop
- Přeložený manuál (Toolkit) je v rukách grafiků a do konce roku bude publikován na webové stránce metodického centra: <https://www.ngprague.cz/onas/stranka/metodicke-centrum>
- V příštím roce předpokládáme vydání celé přeložené metodiky tiskem

DĚKUJI ZA VAŠI POZORNOST

Obrázky převzaty z publikace ICCROM První pomoc pro kulturní dědictví během krize